

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дн Димитър Енчев Сираков,

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност "професор" по област на висше образование 4. "Природни науки, математика и информатика", професионално направление 4.1. Физически науки (Метеорология) в група „Метеорологична база данни“ към департамент „Климатология и агрометеорология“, обявен съгласно решение на Научния съвет на НИМХ-БАН от 30.06.2015, обнародван в „Държавен вестник“ бр. 59 от 04.08.2015 г.

Настоящата рецензия е изготвена на основание на Заповед на Директора на НИМХ-БАН №163/30.09.2015 г. и решение на заседанието на научното жури от 08.10.2015 г. Тя е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника на БАН и Правилника на НИМХ-БАН по ЗРАСРБ.

I. Изисквания към кандидата

На конкурса се е явила единственият кандидат

доц. д-р Таня Кирилова Маринова.

Таня Маринова е родена през 1955 г. През 1978 г. завършва магистратура в Софийски Университет "Св. Климент Охридски", Физически факултет, катедра "Метеорология и геофизика", специалност ФЗАК (Физика на Земята, Атмосферата и Космоса), специализация Метеорология. През 1990 г. успешно защитава докторска дисертация на тема "Комплексно изследване на вихровите улици на Карман".

През 1978 Маринова постъпва като физик метеоролог в Главно управление по хидрология и метеорология при БАН (обединено през 1989 г. с тогавашния Институт по метеорология хидрология (ИМХ) в днешния Националния институт по метеорология и хидрология - НИМХ), отдел „Разработка на метеорологични и агрометеорологични данни“. През 1985 г. преминава в ИМХ, секция "Агрометеорология". През 1991 г. спечелва конкурс за научен сътрудник II ст. в секция "Агрометеорология". През 1995 г. става научен сътрудник I ст., а от 1996 г. е ръководител на секция "Създаване и управление на база метеорологични данни", с чиято дейност е свързана и досега. През 2010 г. спечелва конкурс за старши научен

сътрудник II степен (доцент) и ръководи секция "Метеорологична база данни и информационно обслужване" към департамент "Метеорология". През периода 2000-2010 г. тя е председател на Общото събрание на учените в НИМХ, а от октомври 2010 г. досега е научен секретар на НИМХ и секретар на Научния Съвет на Института.

Документите на Т. Маринова за участие в конкурса са подадени в срок. Назначената със заповед на директора на НИМХ комисия е проверила пълнотата на представената документация и е установила, че всички изисквания на Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ са изпълнени, с което е установила липса на нарушения в процедурата и е удостоверила допустимостта на кандидата до конкурса.

II. Изисквания към научно-изследователската дейност

(чл. 29 (1), т. 3, т. 4, чл. 29 „б“ (2), т. 2 от ЗРАСРБ
и чл. 60 (1) т. 3 и т. 4, чл. 61 (2) т. 2 от ППЗРАСРБ)

Рецензира се само научна продукция за периода след придобиване на академична длъжност „доцент“ (от 2010 г. досега). Приетата за рецензиране научна продукция по вид, авторско участие и отпечатване на български и чужд език е както следва:

ОБОБЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА ОБЕМА И ВИДА НА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ на доц. д-р Таня Кирилова Маринова

№	Вид на научната продукция	За участие в конкурса за професор			
		Брой	У нас	В чужбина	Самостоятелни
1.	Монографии				
2.	Студии				
3.	Научни статии	10	7	3	
4.	Научни доклади	3		3	
5.	Ръководство на завършили успешно проекти с външно за БАН финансиране	17	15	2	
6.	Документирани внедрявания	3	3		
	Общо:	33	25	8	

Общо описание на представените материали

Кандидатката е представила списък с общо 13 публикации, излезли след избора ѝ за доцент (2010 г.). Работите са разпределени както следва:

- 2 статии в международни списания (едното от тях - "Climate of the Past" е с импакт-фактор 3.684)
- 7 статии в нашето списание ВЖМН, 5 от които са на английски език
- 3 доклада на международни форуми, публикувани в пълен текст
- 1 статия в тематичен сборник, издаден от Springer.

Представен е и списък с 33 проекта, които тя класифицира като:

- 6 международни с финансиране извън България. Това са предимно участия в научни мрежи, където финансирането е най-вече за пътувания
- 15 проекта с външно за НИМХ финансиране, на които тя е ръководител. Единичният от тези проекти е финансираната от ОП "Развитие на човешките ресурси" комплексна "Програма за мултидисциплинарно обучение на докторанти и млади учени, насочена към подобряване на дейностите в България по изграждане на интегрирана система за наблюдение и информационно обслужване в метеорологията, хидрологията и геофизиката с цел намаляване на риска от бедствия, рационално използване и опазване на природните ресурси и изследване на климатичните промени". Проектът първоначално е ръководен от доц. Г. Корчев, но след пенсионирането му ръководството е поето от доц. Маринова.
- 5 проекта с външно за НИМХ финансиране, в които тя е участник
- 7 проекта, финансирани от БАН (2 ръководител и 5 участник).

Представени са още списъци с откритите цитати, приноси и допълнителни дейности.

Научна дейност, приноси и отражението им (цитирания)

Ако се вземе предвид краткия период след придобиването на научното звание "доцент" (от 2010 г), считам, че публикационната активност на Т.Маринова е добра – средно по 2 - 2.5 публикации на година. Тематиката е свързана главно с климатологични разработки като режим на валежите, екстремни валежи, суша, суховеи, гръмотевични бури и др.

Най-съществените научни постижения са свързани с участието на Маринова в COST акцията ES0601 "Advances in homogenization methods of climate series: an integrated approach (HOME)", в рамките на която се появява колективната статия "Benchmarking homogenization algorithms for monthly data", публикувана през 2012 г. в списанието "Climate of the Past". Участието на Маринова в статията е съществено. Тя прилага успешно процедурата MASH (Multiple Analysis of Series for Homogenization), разработена от Унгарската метеорологична служба, която тя е усвоила. Статията има сериозно отражение в научната литература. В списъка от цитати на Маринова (общо 99 цитата) тази статия има 48 позовавания (с три автоцитата на съавтори) в международната литература. Забелязани са още 4 цитата на работи от приложения списък на публикациите (от 2010 до 2015 г.). Останалите цитати са на публикации от предишни години. Някои от тях също имат значително отражение. Например статията с Бочева, Симеонов и Господинов, публикувана в "Atmospheric Research" има 27 цитирания, друга нейна статия с Бочева и Симеонов – 5 цитирания.

Всичко това говори за качествена научна дейност и много доброто ѝ отражение в международната литература.

Научно приложна и оперативна дейност, приноси

Като научно-приложни дейности аз разглеждам споменатите по-горе 20 (15 ръководител и 5 участник) проекта с външно за НИМХ финансиране. Проектите са свързани главно с организиране на информационни услуги за държавни и общински структури и фирми. Като ръководител на секция "Метеорологична база данни и информационно обслужване" тя е организирала и е участвала като основен изпълнител във всички дейности свързани с метеорологичните бази данни на НИМХ-БАН, които се създават, поддържат и развиват в департамент "Климатология и агрометеорология". Извършването на споменатите по-горе информационни услуги е свързано с мащабна оперативна дейност по изграждане структурата на базите данни, дигитализиране и въвеждане в базите на текущи и архивни данни, разработване на процедури за стандартна и специализирана обработка на данни, контрол на качеството на данните, администрация, политики по отношение правата на потребителите и т.н. В последно време се смени хардуера и това наложи значителна софтуерна работа по трансферирането на данните от стария към новия SQL сървър, включително структурата на потребителите и техните права. Започна и въвеждането на данни от автоматични метеорологични станции, на създаването на дигитален архив от сканирани изображения на книжните материали от

Метеорологичния архив на НИМХ-БАН във връзка с препоръките на СМО за спасяването на климатичните данни (Climate Data Rescue), за което Т. Маринова има основна заслуга. Оценка за работата ѝ в тази област е поканата от СМО за включването ѝ като експерт в международния проект "Uzbekistan Climate Data Restoration Project", който се изпълнява от Хидрометеорологичната служба на Узбекистан и се администрира от СМО.

В същия аспект, като ръководител на метеорологичната база данни на НИМХ, участието на Маринова в изпълнението на задачи, възложени от МОСВ, в рамките на допълнителното финансиране на дейността на НИМХ, е съществено и е включено като различни проекти от Научния план на НИМХ.

Всичко това говори за комплексния характер на приносите на доц. д-р Таня Маринова за науката, практиката и оперативната дейност и цялостното функциониране на НИМХ – във финансов, организационен и престижен аспект.

III. Мнения, препоръки и бележки

Познавам Т. Маринова от студент и високо ценя цялостната ѝ научна, приложна и организационна дейност. Нямам бележки към дейността ѝ.

Заклучение

Въз основа на запознаването с документите на кандидата по конкурса и оценката на представените от него публикации, проекти, договори и внедрявания твърдо подкрепям кандидатурата на доц. д-р Таня Кирилова Маринова за „**професор**“ в група „Метеорологична база данни“ към департамент „Климатология и агрометеорология“, по професионално направление 4.1. Физически науки (Метеорология). Апелирам и към другите членове на научното жури да препоръчат на уважаемия Научен Съвет на НИМХ да присъди това звание на кандидата.

Дата: 16.11.2015 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

